

Հայաստանի Հանրապետություն
Գիտությունների ազգային ակադեմիա
Շիրակի հայազիտական հետազոտությունների կենտրոն

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1 (26)
2 0 2 3

Գյումրի 2023

«Գիտական աշխատություններ» հոդվածների պարբերական ժողովածուն հիմնադրվել է 1998թ.
ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի գիտխորհրդի որոշմամբ:
Ընդգրկված է ՀՀ ԿԳՄՄՆ ԲՈԿ-ի կողմից ընդունված պարբերականների ցանկում:

ISSN 1829-4316
eISSN 2953-8076
DOI: 10.52971/18294316

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ՝

ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ ՍԵՐԳՈ՝ (գլխավոր խմբագիր) Բան. գիտ. դոկտոր, ԳԱԱ ՇՀՀԿ, Գյումրի, ՀՀ
ԱԿՈՂՈՎ ԱՐԿԱՂԻ՝ (գլխ. խմբագրի տեղակալ), պատմ. գիտ. թեկն., ԳԱԱ ՇՀՀԿ, Գյումրի, ՀՀ
ԲԱԶԵՑԱՆ ԿԱՐԻՆԵ՝ (պատ. քարտուղար) պատմ. գիտ. թեկն., ԳԱԱ ՇՀՀԿ, Գյումրի, ՀՀ

ԲԱՂԱՑԱՆ ՍԵՐԳԵՑ՝ Բան. գիտ. դոկտոր, ԳԱԱ ՀԱԻ, Երևան, ՀՀ
ԲԱՒՑԱՆ ԿԱՐԵՆ՝ ճարտ. թեկնածու, պրոֆեսոր, IAAM թղթակից անդամ Մոսկվա, ՌԴ
ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ /Հայկազուն/ ԱՇՈՏ՝ ճարտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՃԱԹԻ, Երևան, ՀՀ
ԴԵՎԵՆԴԵՐ ԿՈՒՄԱՐ՝ Բան. գիտ. դոկտոր PhD, ԲՀՀ, Կուրուկշետրա, Հնդկաստան
ԽԱՉԱՏՅԱՆ ԳՈՒՐԳԵՆ՝ Բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՎՊՀ, Վանաձոր, ՀՀ
ԽԱՉԱՏՅԱՆ ԼԱԼԻԿ՝ Բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՊՄՀ, Երևան, ՀՀ
ԽԵՍՉՅԱՆ ԷՍԹԵՐ՝ Բան. գիտ. թեկնածու, ԳԱԱ ՀԱԻ, Երևան, ՀՀ
ԽՈՍՐՈՇՎԱՆ ԱՆԱՀԻՏ՝ պատմ. գիտ. թեկնածու, Նորթ Փարք համալսարան, Չիկագո, ԱՄՆ
ԿԱՆԿՈՐ ՌՈՒՄԼԱՆ՝ պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՄՊՀ, Մայկոպ, ՌԴ
ԿԱՎՐԵԼԻՇՎԻԼԻ ՌՈՒՆ՝ պատմ. գիտ. դոկտոր, ՍԶՊՀ, Ախալցխա, Վրաստան
ԿՐՑՈՒՉԿՈՎ ԻԳՈՐ՝ պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀԿԴՀ, Ստավրոպոլ, ՌԴ
ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ ԱՐՄԵՆ՝ պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ՇՀՀԿ, Գյումրի, ՀՀ
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՀԱՄՍԻԿ՝ արվ. թեկնածու, դոցենտ ԵՊԿ ԳՄ, Գյումրի, ՀՀ
ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ԱՐՏԱԿ՝ պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ ՇՊՀ, Գյումրի, ՀՀ
ՀՈՒՄԿՈ ՖԱԹԻՄԵՏ՝ Բան. գիտ., թեկնածու, ՄՊՏՀ, Վորոնեժ, ՌԴ
ՂԱԶԱՐՅԱՆ ԳԵՎՈՐԳ՝ աստվածաբանության դոկտոր, ԱՊՀ, Աթենք, Հունաստան
ՄԱՀԵ ԺԱՆ - ՊԻԵՐ՝ հայագետ, ԱԳԱ անդամ, Փարիզ, Ֆրանսիա
ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ ԱՐԱՔՄ՝ արվ. թեկնածու, դոցենտ ԵԳԱ ԳՄ, Գյումրի, ՀՀ
ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԵՆ՝ պատմ. գիտ. դոկտոր, ԳԱԱ ՊԻ, Երևան, ՀՀ
ՄԿՈՅԱՆ ԱՐՏԱՇԵՄ՝ մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր ՇՊՀ, Գյումրի, ՀՀ
ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ ՄԱՐԳՐԻՄ՝ պատմ. գիտ. դոկտոր, ԳԱԱ ՇՀՀԿ, Գյումրի, ՀՀ
ՌՈՒՆԿՅԱՆ ՄԱՐԳԱՐԻՏ՝ արվ. դոկտոր, ԳԱԱ ԱԻ, Երևան, ՀՀ
ՍԱՂԱՎՄԿԻ ՄԻՒՍԱԼ՝ պատմ. գիտ. դոկտոր PhD, ՎՀ, Վարշավա, Լեհաստան
ՍԱՀԱԿՅԱՆ ԿԱՐԻՆԵ՝ հոգ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ԳԱԱ ՇՀՀԿ, Գյումրի, ՀՀ
ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԲԵՆԻԿ՝ պատմ. գիտ. թեկնածու, ԳԱԱ ՇՀՀԿ, Գյումրի, ՀՀ
ՑԱԿԱՆՅԱՆ ՌՈՒՄԼԱՆ՝ պատմ. գիտ. թեկնածու, ԳԱԱ ԱԻ, Երևան, ՀՀ
ՕՐԴՈՒՄԱՆՅԱՆ ԷՄԻԼ՝ քաղ. գիտ. թեկնածու, ԳԱԱ ՓՄԻԻ, Երևան, ՀՀ

ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի «ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ». N 1 (26)

Հայագիտություն և հասարակական գիտություններ // ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի հոդվածների
ժողովածու Խմբ. խորհուրդ՝ Ս. Հայրապետյան և այլք. - Գյումրի, «Ռ.Ավետիսյան» ԱԶ, 2023, -230 էջ:

Խմբագրության հասցեն՝ 3101, ՀՀ, Գյումրի, Վ.Սարգսյան 5ա:
էլ. հասցեն՝ scient.works@shirakcenter.sci.am
կայքէջը՝ www.shirakcenter.sci.am
Հեռախոսը՝ +374/94/ 411 228

ISSN 1829-4316
eISSN 2953-8076
DOI: 10.52971/18294316

© ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, 2023

Республика Армения
Национальная академия наук
Ширакский центр арменоведческих исследований

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ

ВЫПУСК

1 (26)

EDITION

SCIENTIFIC WORKS

Shirak Centre of Armenological Studies
National Academy of Sciences
Republic of Armenia

Гюмри 2023 Gyumri

Периодический сборник статей «Научные труды» учрежден Ученым советом ШЦАИ НАН РА в 1998.
Входит в перечень периодических изданий, утвержденных ВАК-ом МОНКС РА.

The periodical collection of “Scientific Works” established in 1998 by the decision of the scientific board of Shirak’s Center of Armenological Studies of NAS, is indexed in the list of SCC MESCS RA.

ISSN 1829-4316
eISSN 2953-8076
DOI: 10.52971/18294316

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

АЙРАПЕТЯН СЕРГО - главный редактор, *РА*
АКОПОВ АРКАДИЙ- зам. гл. редактора, *РА*
БАЗЕЯН КАРИНЕ- отв. секретарь, *РА*

АЙРАПЕТЯН АРМЕН, *РА*
АРУТЮНЯН АСМИК, *РА*
БАДАЛЯН СЕРГЕЙ, *РА*
БАЛЫАН КАРЕН, *РФ*
ВАРДАНЯН БЕНИК, *РА*
ГРИГОРЯН (АЙКАЗУН) АШОТ, *РА*
ДЕВЕНДЕР КУМАР, *Индия*
ЖАН-ПИЕР МАЭ, *Франция*
КАВРЕЛИШВИЛИ РОИН, *Грузия*
КАЗАРЯН ГЕВОРГ, *Греция*
КАНДОР РУСЛАН, *РФ*
КРЮЧКОВ ИГОРЬ, *РФ*
МАРГАРЯН АРАКС, *РА*
МАРУКЯН АРМЕН, *РА*
МКОЯН АРТАШЕС, *РА*
ОГАНИСЯН АРТАК, *РА*
ОРДУХАНИЯН ЭМИЛЬ, *РА*
ПЕТРОСЯН САРГИС, *РА*
РУХКЯН МАРГАРИТ, *РА*
СААКЯН КАРИНЕ, *РА*
САДЛОВСКИЙ МИХАЛ, *Польша*
ХАЧАТРЯН ГУРГЕН, *РА*
ХАЧАТРЯН ЛАЛИК, *РА*
ХЕМЧЯН ЭСТЕР, *РА*
ХОСРОЕВА АНАИТ, *США*
ХУАКО ФАТИМЕТ, *РФ*
ЦАКАНЯН РУСЛАН, *РА*

EDITORIAL BOARD

HAYRAPETYAN SERGO editor-in-chief, *RA*
AKOPOV ARKADI vice editor, *RA*
BAZEYAN KARINE secretary, *RA*

HAYRAPETYAN ARMEN, *RA*
HARUTYUNYAN HASMIK, *RA*
BADALYAN SERGEY, *RA*
BALYAN KAREN, *RF*
VARDANYAN BENIK, *RA*
GRIGORYAN (HAYKAZUN) ASHOT, *RA*
DEVENDER KUMAR, *India*
JAN-PIER MAHE, *France*
KAVREISHVILI ROIN, *Georgia*
GHAZARYAN GEVORG, *Greece*
KANDOR RUSLAN, *RF*
KRYUCHKOV IGOR, *RF*
MARGARYAN ARAKS, *RA*
MARUQYAN ARMEN, *RA*
MKOYAN ARTASHES, *RA*
HOVHANNISYAN ARTAK, *RA*
ORDUKHANYAN EMIL, *RA*
PETROSYAN SARGIS, *RA*
RUKHKYAN MARGARIT, *RA*
SAHAKYAN KARINE, *RA*
SADLOVSKI MIKHAL, *Poland*
KHACHATRYAN GURGEN, *RA*
KHACHATRYAN LALIK, *RA*
KHEMCHYAN ESTER, *RA*
KHOSROEVA ANAHIT, *USA*
HUAKO FATHIMET, *RF*
TSAKANYAN RUSLAN, *RA*

“Научные труды” ШЦАИ НАН РА NN 1(26). Арменоведческие и общественные науки / НАН РА:
Сборник статей: Редакционный. совет: С.Айрапетян и др.: -Гюмри, ”ЧП Р.Аветисян”, 2023, 230 с.

“Scientific Works”N1(26)of SCAS of NAS RA: Ed.Board:S.Hayrapetyan & others:Gyumri,"IE RA".2023,230p.

Адрес: 3101, РА, Гюмри, ул. В.Саргсяна 5а
Address: 30101, 5 a V. Sargsyan Street, Gyumri, RA
E-mail: scient.works@shirakcenter.sci.am
hppt: www. shirakcenter.sci.am
тел./tel.: +374/94/411-228

ISSN 1829-4316
eISSN 2953-8076
DOI: 10.52971/18294316

@ Ширакский центр арменоведческих исследований НАН РА. 2023
@ Shirak Center for Armenological Studies of NAS RA. 2023